

Zodpovědnost dobrých správců

Texty na tento týden

Iz 22,14–19; 1K 4,1,2; 2K 5,10; Ef 6,13–17; Ko 2,2,3; 1Tm 3,16; Tt 1,7–9; 1Pt 4,10

Základní verš

„Naše poselství nepochází z omylu ani z nekalých úmyslů, ani vás nechceme podvést. Bůh nás uznal za hodné svěřit nám evangelium, a proto mluvíme tak, abychom se líbili ne lidem, ale Bohu, který zkoumá naše srdce.“ (1Te 2,3,4)

Už na počátku dějin svěřil Bůh Adamovi a Evě zodpovědnou roli správců jeho stvoření. Měli se starat o zahradu, kterou vytvořil, těšit se z ní a moudře v ní vládnout (Gn 2,15). Bůh do jejich péče svěřil celé stvoření, ale nepatřilo jim.

V tomto týdnu budeme přemýšlet o tom, co znamená být v tomto hříšném světě dobrým a zodpovědným správcem. Jako Adam s Evou, i my jsme správci, ale prostředí, o které se máme starat, je velmi odlišné od toho původního.

Jak být dobrými správci? Můžeme se řídit příkladem, který nám dávají některé biblické postavy, a najdeme také biblické texty, které o správcovství přímo hovoří. Jakmile se staneme správci v Boží službě, změní se naše chápání světa. Z materiálních hodnot se naše pozornost přesune na Stvořitele a jeho záměr se světem. Stejně jako Adamovi a Evě, i nám Bůh svěřil určitý úkol. Kromě péče o hmotný svět jsme jako Boží správci zodpovědní i za to, jak nakládáme s duchovní pravdou.

Budování společenství

- ▶ *Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?*
- ▶ *Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.*

Správci ve Starém zákoně

¹⁵Toto praví Panovník, Hospodin zástupů: Jdi, vydej se k tomu hodnostáři, promluv k Šebnovi, správci domu: ¹⁶„Co tu pohledáváš, koho tu máš, žes tu vytesal pro sebe hrob? Dal sis hrob vytesat vysoko, dal sis vyhloubit příbytek ve skále! ¹⁷Hle, Hospodin tě odvrhe, odvrhne tě, ty hrdino, zabalí tě, ¹⁸smotá, jako klubko tě svine, jako míč tě odhodí do širší země. Tam umřeš a tam skončí tvé slavné vozy, pohano domu svého pána. ¹⁹Srazím tě z tvého postavení; ze svého úradu budeš svržen.“ (Iz 22,15–19)

Osobní studium

Kniha Izajáš připomíná muže jménem Šebna, kterému král Chizkijáš svěřil velkou zodpovědnost a jmenoval ho správcem svého paláce. Jakým následkům čelil, když se zpronevěřil svému poslání a zneužil své postavení? Co nás to učí o naší odpovědnosti před Bohem?

V překladech Starého zákona se slovo „správce“ používá jen několikrát. Většinou se jím překládá výraz „ten, kdo je nad domem“. Šlo o někoho, kdo měl na starost chod domácnosti (Gn 43,19; 44,1.4; 1Kr 16,9). Zodpovědností správce bylo jednat ve prospěch svého pána, starat se o jeho majetek a zařídit vše, čím ho pověřil. Náplň této práce pochopíme z vlastností, kterými je ve Starém zákoně popisován. Pokud se zpronevěřil svému poslání, okamžitě přestal být správcem. Jeho identita spočívala v plnění svěřeného úkolu.

Z některých příběhů Starého zákona je zřejmé, že správce nesl velkou zodpovědnost (Gn 39,4). Pán si ho vybral na základě jeho schopností. Když se ve službě osvědčil, pán ho respektoval a důvěřoval mu. Dále se dozvídáme, že správce velmi dobře věděl, komu svěřený majetek patří (Gn 24,34–38). Svému postavení rozuměl. Pokud si přisvojil pánův majetek, vztah důvěry byl zničen a správce byl propuštěn (Gn 3,23).

„Správce se ztotožňuje se svým pánem. Přijímá svěřenou odpovědnost a musí jednat jménem svého pána tak, jako by byl přítomen. Pánovy zájmy se stávají jeho zájmy. Být správcem je důstojné povolání, protože mu jeho pán důvěřuje. Pokud by se jakýmkoliv způsobem sobecky obohacoval z pánových zisků, vztah důvěry by nenávratně zničil.“ (9T 246)

Aplikace

Uvědomuješ si, co všechno spravuješ? Máš sklon si některé hmotné a duchovní dary přivlastňovat? Jak by se správcovská úloha měla projevit ve tvém každodenním životě?

Správci v Novém zákoně

¹Proto ať nás všichni pokládají za služebníky Kristovy a správce Božích tajemství. ²Od správců se nežádá nic jiného, než aby byl každý shledán věrným. (1K 4,1,2)

⁷Neboť biskup má být bezúhonný jako správce Božího domu. Nemá být nadutý, zlostný, pijan, rváč, ziskuchtivý. ⁸Má být pohostinný, dobrý, rozvázný, spravedlivý, zbožný, zdrženlivý, ⁹pevný ve slovech pravé nauky, aby byl schopen jak povzbuzovat ve zdravém učení, tak usvědčovat od-půrce. (Tt 1,7-9)

Každý ať slouží druhým tím darem milosti, který přijal; tak budete dobrými správci milosti Boží v její rozmanitosti. (1Pt 4,10)

Osobní studium

Jak bys na základě těchto biblických textů popsal správce a jeho zodpovědnost? Koho a čeho všeho se má naše správcovská služba týkat?

V Novém zákoně se pojmem „správce“ překládají dva výrazy – *epitropos* a *oikonomos*. Obě slova popisují člověka, kterému jeho pán svěřil správcovskou roli.

Správce je v Bibli charakterizován tím, jakou práci vykonává. Ve Starém zákoně je úloha správce popsána nepřímo. Vyplývá z postavení Boha, který je představen jako vlastník všeho. V Novém zákoně je důraz kladen na to, že se správce musí svému pánovi zodpovídat (L 12,48), a na očekávání, která má naplnit (1K 4,2). Má na starosti více než jen péči o domácnost. Oba popisy jsou si velmi podobné a nevyklučují se.

Ježíš nově definuje roli správce v podobenství o nepoctivém správci (L 16,1-15). Poučení není jen v tom, jak se vyhnout finanční pohromě. Dá se vyložit i v duchovním smyslu. Duchovní pohromě lze předejít tak, že moudře projevíme naši víru. Moudrý správce se připraví na budoucnost, která nastane po Ježíšově návratu (Mt 25,21).

„Mám otevřít své srdce Duchu svatému, aby rozvinul každé nadání, které mi Bůh svěřil? Jsem Kristovým vlastnictvím a jsem zaměstnána v jeho službách. Jsem správcem jeho milosti.“ (FE 301)

V L 12,35-48 používá Ježíš výraz „správce“ jako metaforu. Mluví o moudrém správci, který se připravil na návrat Syna člověka. Nepoctivý správce ztratil zájem, protože pán svůj návrat oddálil. Postupně se z něj stal tyran a začal zneužívat ostatní. Přestal být dobrým příkladem a věrným správcem.

Když přijmeme Krista, stáváme se jeho správci, jsme povoláni, abychom spravovali jeho vlastnictví a také vše, co od Boha dostáváme. Znamená to také, že se máme starat o duchovní záležitosti, které jsou součástí křesťanského života, a připravit se na život po návratu našeho Pána.

Aplikace

Jako adventisté čekáme návrat našeho Pána. Co tě motivuje vytrvat a neztratit zájem o správu Pánova vlastnictví? Která z vlastností správce, popsaných v dnešních verších, ti chybí? Co je v roli správce nejdůležitější?

Správci Božích tajemství

²Chci, abyste povzbuzeni v srdci a spojeni láskou hluboce pochopili a plně poznali Boží tajemství, jímž je Kristus; ³v něm jsou skryty všechny poklady moudrosti a poznání. (Ko 2,2.3)

Vpravdě veliké je tajemství zbožnosti: Byl zjeven v těle, ospravedlněn Duchem, viděn od andělů, hlásán národům, došel víry ve světě, byl přijat do slávy. (1Tm 3,16)

Osobní studium

Proč je v úvodních textech Ježíš nazván Božím tajemstvím? Znamená to, že Bůh před námi něco skrývá? Má „tajemství“, o kterém se nemáme nic dozvědět?

Pod slovem „tajemství“ si většinou představujeme něco, co před námi někdo pečlivě skrývá a tají. Když ale apoštol Pavel mluví ve svých epištolách o „tajemství“, používá řecké slovo *mysterion*, které spíše vyjadřuje určitou skutečnost, na kterou by lidé sami svými silami nebyli schopni přijít a odhalit ji. Jedinou možností, jak se o takovém „tajemství“ můžeme dozvědět, je, když nám je Bůh sám představí a odhalí. Apoštol Pavel tímto slovem často označuje zprávu o velké Boží lásce a jeho plánu záchrany, který známe jen proto, že nám jej Bůh zjevil (např. Ř 11,25; 16,25; 1K 2,1.7; 15,51; Ef 1,9; 3,3.4.9).

Naším úkolem nyní je, aby v nás ostatní viděli „služebníky Kristovy a správce Božích tajemství“ (1K 4,1). Bůh chce, abychom kázali, učili a šířili pravdu, kterou nám zjevil. To je náplní našeho správcovství. Uchovávat tajemství víry v čistém svědomí (1Tm 3,9).

Největším Božím tajemstvím je sám Kristus. Plán spasení je nadpřirozený a nemůžeme mu zcela porozumět. Sami o sobě bychom nikdy neobjevili způsob, jak být zachráněni. Stvořitel všeho (J 1,1–3) přišel na tento svět a ukázal se v těle, aby se obětoval za hříchy lidstva. Jen Stvořitel tomuto tajemství plně rozumí. Ačkoliv toto tajemství nechápeme v plnosti, díky tomu, co nám bylo zjeveno, víme dost na to, abychom Boha chválili za jeho dobrotivost a nesli tuto dobrou zprávu ostatním.

Aplikace

Bůh tě povolal, abys byl správcem evangelia. Co to znamená v praxi? Za co všechno neseš odpovědnost?

Správci Boží milosti

¹⁰ Každý ať slouží druhým tím darem milosti, který přijal; tak budete dobrými správci milosti Boží v její rozmanitosti. ¹¹ Kdo káže, ať zvěstuje slovo Boží. Kdo slouží, ať to činí ze síly, kterou dává Bůh – tak aby se všechno dělo k oslavě Boží skrze Ježíše Krista. Jemu buď sláva i moc na věky věků. Amen. (1Pt 4,10.11)

Osobní studium

Apoštol Petr v uvedené textu vyzývá křesťany, aby byli „dobrymi správci milosti Boží v její rozmanitosti“ (1Pt 4,10). Co si pod tím máme představit? Jak vypadá „rozmanitá“ Boží milost?

Když se zamyslíme nad tím, o co se má správce starat, jako první nás napadnou hmotné věci (majetek, příroda atd.). Zmínili jsme však, že správčovství přesahuje materiální svět. Bůh nám dává i nehmotné dary a schopnosti, abychom v Kristu rozvíjeli náš charakter, naplnili svůj potenciál a používali vše k Boží chvále. Dary jsme nedostali jen pro sebe, ale jejich moudrým používáním máme sloužit druhým, k nimž nás Bůh posílá. O tyto duchovní dary se proto musíme starat ještě pozorněji než o ty hmotné. Přetrvávají totiž do věčnosti.

„Darem Boží milosti je život věčný v Kristu Ježíši, našem Pánu“ (Ř 6,23). Svět nám nemůže nabídnout víc než Kristus. Vykoupení, které nám Bůh dává, je tím nejcennějším, co máme. Když si uvědomíme hodnotu tohoto daru, pochopíme zodpovědnost, kterou neseme i za ostatní Boží dary.

Jsme vykoupeni, protože Ježíš za nás zaplatil nejvyšší cenu. Pavel píše: „V něm jsme vykoupeni jeho obětí a naše hříchy jsou nám odpuštěny pro přebohatou milost...“ (Ef 1,7). Vykoupení je velkým darem, který chce Bůh nabídnout všem lidem. Proto nás volá do služby, abychom tento velký dar představili i ostatním.

Aplikace

Jak se „Boží milost v její rozmanitosti“ projevila ve tvém životě? Čím tě Bůh obdaroval, abys tím mohl sloužit zase dalším? Jak můžeš být dobrým správcem těchto darů?

Zodpovědní správci

Vždyť se všichni musíme ukázat před soudným stolcem Kristovým, aby každý dostal odplatu za to, co činil ve svém životě, ať dobré či zlé. (2K 5,10)

Osobní studium

Co tento text znamená pro správce povoláné Bohem? Co to znamená být dobrým, anebo špatným správcem toho, co nám bylo svěřeno?

Moudrý správce ví, že za svěřený majetek nese osobní odpovědnost. Když ji přijmeme, projeví se to v našich rozhodnutích a činech. Uvědomíme si vztah příčiny a následku. Vědomí osobní odpovědnosti je pro správce nezbytné. Jeho nejvyšším cílem je jednat v zájmu vlastníka. Tento odpovědný přístup tedy úzce souvisí s naším vztahem k Bohu.

„Bůh touží, aby s ním lidé měli úzký vztah. Ví, že vědomí osobní odpovědnosti je pro lidi ve vztahu k němu důležité. Božím cílem je, aby si uvědomili, že jsou na něm závislí a potřebují jeho vedení. Každý člověk od Boha dostává dary a stává se jejich správcem. Má je rozvíjet v souladu s jeho vůlí. Z toho, jak se svými dary nakládal, bude každý skládat účty.“ (7T 176)

Když jsme se stali správci, přijali jsme osobní odpovědnost za to, co nám Bůh svěřil, a nemůžeme ji předat nikomu jinému. Ovlivňuje také naše vztahy k druhým (Gn 39,9). Přijali jsme úkol a chceme jej plnit co nejlépe. Nemusíme se bát toho, že jsme slabí a nedokážeme vše, co bychom si představovali. Více než našich schopností a inteligence si totiž Bůh cení naší víry a plného odevzdání se do služby.

Aplikace

Obáváš se toho, že budeš před Bohem skládat účty? Pokud ne, proč? Co je z Božího pohledu rozhodující?

Podněty k zamyšlení

Ve Starém zákoně slovem „správce“ překládáme výraz *ašer al bajit* – „ten, kdo je nad domem“. Text Gn 43,19 se dá přeložit i takto: „Přistoupili tedy ke správci Josefova domu a hned u vchodu ho oslovili.“ I v tomto textu se správce stará o něco velmi cenného, co mu však nepatří. V jistém smyslu je jeho poslání náročnější, než kdyby měl na starosti vlastní majetek.

V Novém zákoně je význam správcovství ještě širší. „V Novém zákoně jsou starozákonní myšlenky spojené s idejemi a koncepty prvního století. Biblické učení o správcovství je tím obohaceno. V souvislosti se správcovstvím se v Novém zákoně nejčastěji používají slova odvozená ze slov *oikos* a *oikia* (dům). *Oikonomos* se stará o dům, je tedy správcem, manažerem. *Oikonomia* znamená ‚správa domu‘ a má širší význam.“ (*Handbook of Seventh-day Adventist Theology*, Hagerstown, Md.: Review and Herald Publishing Association, 2000, str. 653)

Otázky k rozhovoru

1. *Když Adam jedl ze zakázaného stromu, nepřevzal za své jednání zodpovědnost. Bůh se ho pak na jeho skutek zeptal. Jak mu Adam odpověděl? (Gn 3,12) Jednou z prvních lidských reakcí po pádu do hříchu byla snaha svalit vlastní vinu na někoho jiného. Adam nedokázal nést za své jednání osobní zodpovědnost. Jak se můžeme vyhnout tomu, abychom z vlastních chyb obviňovali ostatní?*
2. *Ve třídě sobotní školy uvažujte nad tím, co znamená být správcem duchovních darů.*
3. *Zamysli se nad trojandělským poselstvím ze Zj 14,6–12. V textu jsou vyjmenovány některé duchovní pravdy, jejichž správci také jsme. Které to jsou?*

Praktický závěr

- ▶ *Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?*

Podněty k modlitbám

- ▶ *Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.*
- ▶ *Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?*
- ▶ *Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.*

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:
